

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 247/07-65

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. mája 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. M. P., CSc., N., zastúpeného advokátom JUDr. I. K., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo JUDr. Ing. M. P., CSc., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2007 doručená sťažnosť JUDr. Ing. M. P., CSc., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ku ktorej nebolo pripojené splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007, ktorou sa sťažovateľ domáhal vydania nálezu, ktorým ústavný súd vysloví, že „uznesením okresného súdu č. k. 13 Er 2130/02 – 240 z 22. februára 2007 bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivú súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy“, uznesenie okresného súdu č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 zruší a prizná sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 100 000 Sk.

Sťažnosť doplnil sťažovateľ podaním zo 4. februára 2008 tak, že žiadal, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Uznesením Okresného súdu v Nových Zámkoch zo dňa 22. 2. 2007, spis. zn. 13 ER 2130/02-240, ktorým tento súd zamietol námietky sťažovateľa JUDr. Ing. M. P. CSc., bytom N., proti udeleniu príklepu z 29. 12. 2006 a schválil príklep udelený súdnym exekútorom Ing. Bc. R. L. na dražbe dňa 29. 12. 2006 k predaju nehnuteľností, nachádzajúcich sa katastrálnom území N., zapísaných na Katastrálnom úrade N., Správa katastra N., v liste vlastníctva č. 6532, ako parcela č. 6180/1, 6180/3, 6180/5, 6180/6, 6180/38 a ako stavba na parcele č. 6180/3, s. č. 1237, stavba na parcele č. 6180/5, sklad, stavba na parcele č. 6180/6, sklad v prospech vydražiteľov F. M. a jeho manželky I. M., obaja nadobúdajú do bezpodielového spoluvlastníctva manželov za najvyššie podanie v sume 8,000.000.- Sk, bolo porušené základné ľudské právo sťažovateľa na rýchlu a účinnú súdnu ochranu v zmysle Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo vlastníť majetok v zmysle Čl. 20 ods. 1 Ústavy SR.

Ústavný súd SR uznesenie Okresného súdu v Nových Zámkoch zo dňa 22. 2. 2007, spis. zn. 13 Er/2130/02-240 v celom rozsahu zrušuje.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 100.000.-Sk.

Okresný súd v Nových Zámkoch je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia za dva právne úkony podľa vyhl. MS SR č. 655/04 Z. z., § 11 ods. 2 cit. vyhlášky 6 352.- Sk a paušálne výlohy za dva úkony podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 380.- Sk. “

Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 247/07-50 z 28. februára 2008 prijal sťažnosť na ďalšie konanie v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľa, z jej doplnenia zo 4. februára 2008, z príloh týchto podaní a pripojených exekučných spisov okresného súdu sp. zn. 13 Er 2130/02 a sp. zn. 9 Er 1244/01 a zo spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 37 Er 1432/2005 zistil, že sťažovateľ bol ako povinný účastníkom troch exekučných konaní vedených proti nemu súdnym exekútorom Ing. Bc. R. L. (ďalej len „súdny exekútor“).

V prvom z exekučných konaní, ktorého sa týka sťažnosť podaná na ústavnom súde, sa oprávnený voči sťažovateľovi domáhal vymoženía pohľadávky na zaplatenie 65 418,30 Sk s prísl. na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 15 Cb 85/00 zo 4. septembra 2000. Toto exekučné konanie bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. 13 Er 2130/02 a u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 150/2002. Ako vyplýva z upovedomenia o začatí exekúcie zo 17. septembra 2002, jeho predmetom bolo vymoženie pohľadávky 65 418,30 Sk, jej príslušenstva 13 204 Sk (trovy súdneho konania), úroku z omeškania 18 % ročne zo sumy 11 912,40 Sk od 15. septembra 1998 do zaplatenia, zo sumy 34 677,40 Sk od 8. septembra 1998 do zaplatenia, zo sumy 18 828,50 Sk od 14. októbra 1998 do zaplatenia a predbežných trov exekúcie 30 140 Sk bez dane z pridanej hodnoty. Úrok z omeškania ku dňu vydania upovedomenia o začatí exekúcie predstavoval 47 048 Sk.

Sťažovateľ bol ako povinný účastníkom i ďalších exekučných konaní vedených rovnakým súdnym exekútorom. V exekučnom konaní vedenom Okresným súdom

Bratislava IV pod sp. zn. 37 Er 1432/2005 sa voči nemu domáhal oprávnený vymoženia pohľadávky 38 216 Sk a 19 380 Sk, ako aj trov právneho zastupovania v exekučnom konaní 9 960 Sk a trov exekúcie na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 10 Cb 176/01-45 z 27. júna 2003.

V exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 9 Er 1244/01 sa voči sťažovateľovi domáhal iný oprávnený najprv u súdneho exekútora JUDr. Š. G. a neskôr po rozhodnutí o zmene exekútora u Ing. Bc. R. L. vymoženia 7 343 051, 90 Sk s 13 % úrokom z omeškania zo sumy 4 808 875 Sk od 1. júla 1999 do zaplatenia, náhrady trov súdneho konania 293 720 Sk, súdneho poplatku za vydanie poverenia exekútorovi v sume 500 Sk, poplatku za overenie kópii exekučného titulu 40 Sk a náhrady trov exekúcie, a to na základe platobného rozkazu Krajského súdu v Nitre č. k. 16 Cb 163/99-25 zo 16. novembra 1999. V súvislosti s týmto exekučným konaním sťažovateľ v doplnení sťažnosti podanej na ústavnom súde uviedol, že toto exekučné konanie bolo zastavené. Ako vyplýva z obsahu pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 9 Er 1244/01, v tejto exekučnej veci bolo skutočne rozhodnuté o zastavení exekúcie, a to uznesením č. k. 9 Er 1244/2001-451 z 5. októbra 2007, avšak toto uznesenie bolo zrušené Krajským súdom v Nitre uznesením č. k. 8 CoE 89/2007-514 z 28. decembra 2007 a vec bola vrátená na ďalšie konanie okresnému súdu. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal sťažovateľ 26. februára 2008 dovolanie, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté.

V exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. Er 2130/02 súdny exekútor vydal a 30. marca 2005 doručil sťažovateľovi upovedomenie o začatí exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosť vo vlastníctve sťažovateľa zapísanú na LV č. 6532, k. ú. N. (ďalej len „nehnutel'nosť“), exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosť, upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti a exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti. Následne 20. októbra 2005 doručil súdny exekútor sťažovateľovi upovedomenie o oceňovaní nehnuteľnosti z 12. októbra 2005, podľa ktorého sa oceňovanie vykoná 26. októbra 2005 o 9.00 h. Ocenenie nehnuteľnosti bolo vykonané 26. októbra 2005 súdnym znalcom Ing. L. V.. Dňa 11. januára 2006 doručil súdny exekútor sťažovateľovi

znalecký posudok na ocenenie nehnuteľnosti a vyhlášku o dražbe nehnuteľnosti, ktorá sa uskutoční 31. januára 2006 o 10.00 h v sídle exekútorského úradu.

Ako z príjmového pokladničného dokladu vystaveného súdnym exekútorom 31. januára 2006 vyplýva, súdny exekútor prijal od MUDr. Z. P. (manželky sťažovateľa) čiastku 165 449 Sk, pričom ako účel platby bolo uvedené „*časť pohľadávky EX 150/02*“. Čiastka 165 449 Sk zodpovedala súčtu vymáhaných súm (vrátane úroku z omeškania až do dňa zaplatenia istiny) od sťažovateľa, avšak nepochybne nezahrňala trovy exekučného konania súdneho exekútora, ktoré boli už v upovedomení o začatí exekúcie predbežne vyčíslené sumou 30 140 Sk bez DPH a v exekučnom príkaze na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti zo 16. marca 2005 zvýšené o hotové výdavky súdneho exekútora 5 000 Sk bez DPH. Pre úplnosť treba uviesť, že z rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 6/99-11 z 9. februára 1999, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. marca 1999, vyplýva, že bezpodielové spoluvlastníctvo sťažovateľa a jeho manželky MUDr. Z. P. bolo zrušené za trvania manželstva.

Dražba nehnuteľnosti určená na 31. január 2006 sa nekonala a 24. júla 2006 bola sťažovateľovi doručená vyhláška o opakovanej dražbe nehnuteľnosti, ktorej termín bol určený na 17. august 2006 o 8.00 h, pričom z tejto vyhlášky vyplýva, že opakovaná dražba nehnuteľnosti sa uskutoční v troch exekučných veciach vedených proti sťažovateľovi súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 150/02, EX 47/05 a EX 147/06, ktoré boli vedené okresným súdom pod sp. zn. 9 Er 1244/01, sp. zn. 13 Er 2130/02 a Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 37 Er 1432/2005.

Sťažovateľ v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. EX 150/02 okresným súdom pod sp. zn. 13 Er 2130/02 doručil okresnému súdu 28. júla 2006 podanie adresované súdnemu exekútorovi, v ktorom uviedol, že jeho manželka zaplatila súdnemu exekútorovi čiastku 165 449 Sk, a preto je exekútor povinný upustiť od ďalšieho vykonávania exekúcie, je povinný vrátiť okresnému súdu poverenie a právomoc súdneho exekútora vykonávať exekúciu zanikla. Obdobne odôvodnené podanie adresované okresnému súdu doručil sťažovateľ do podateľne okresného súdu 1. augusta 2006. V tomto podaní poukázal

sťažovateľ i na to, že súdny exekútor v exekúcii pokračuje zrejme preto, aby vymohol trovy exekúcie v rozsahu vyše 150 000 Sk, avšak takto postupovať podľa názoru sťažovateľa nemožno, pretože súd o výške trov súdneho exekútora nerozhodol uznesením. Uvedené skutočnosti sú dôvodom na zastavenie exekúcie.

Uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. 13 Er 2130/2002-145 z 24. novembra 2006, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 29. novembra 2006, rozhodol okresný súd o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom voči osobe súdneho exekútora tak, že súdny exekútor z vykonávania exekúcie sp. zn. Ex 150/2002 vylúčený nie je. Rovnakým uznesením vydaným v exekučnom konaní „o vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť 65 418,30 s prísl. a trov konania“ zamietol okresný súd návrh súdneho exekútora na spojenie tejto exekučnej veci s exekučnými vecami vedenými okresným súdom pod sp. zn. 9 Er 1244/01 a Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 37 Er 1432/05, a to z dôvodu, že „nie je možné spojiť exekučné veci prejednávané na viacerých súdoch ako i s nie totožnými účastníkmi“. Ďalším samostatným výrokom tohto uznesenia okresný súd dal súhlas, aby najnižšie podanie pri dražbe nehnuteľnosti tvorila jedna polovica všeobecnej ceny nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom Ing. L. V., t. j. suma 5 800 000 Sk.

Dňa 4. decembra 2006 bola sťažovateľovi doručená vyhláška o opakovanej dražbe nehnuteľnosti, ktorej termín bol určený na 29. december 2006 o 9.00 h, pričom z tejto vyhlášky vyplýva, že opakovaná dražba nehnuteľnosti sa uskutoční v troch exekučných veciach vedených proti sťažovateľovi ako povinnému súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 150/02, EX 47/05 a EX 147/06. Sťažovateľ doručil 6. decembra 2006 v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. Ex 150/2002 okresnému súdu podanie zo 6. decembra 2006, v ktorom poukázal na to, že okresný súd uznesením návrh súdneho exekútora na spojenie vecí zamietol a napriek tomu súdny exekútor zamýšľa vykonať dražbu pre tri exekučné konania, takýto postup je neprípustný a exekúcie treba zastaviť.

Dražba určená na 29. december 2006 prebehla a bol v nej udelený príklep úspešnému vydražiteľovi, ktorý nehnuteľnosť vydražil za 8 800 000 Sk.

Dňa 29. decembra 2006 doručil sťažovateľ súdnemu exekútorovi podanie označené ako „*Námietky proti udeleniu príklepu*“, ktorým žiadal okresný súd, aby týmto námietkam vyhovel, lebo postupom súdneho exekútora bol porušený zákon. Podania sa týkali jednotlivu všetkých troch exekučných vecí. Sťažovateľ v nich zosumarizoval dôvody uvedené v skorších podaniach – poukázal na vykonanie úhrady súdnemu exekútorovi, v dôsledku čoho mal súdny exekútor vrátiť exekučnému súdu poverenie, ďalej poukázal na to, že o trovách súdneho exekútora nebolo rozhodnuté súdom a dražba bola vykonaná ako spoločná dražba pre vymoženie nárokov v troch exekučných konaniach, hoci okresný súd zamietol návrh súdneho exekútora na spojenie týchto exekučných vecí. Dňa 15. januára 2007 doručil sťažovateľ okresnému súdu podanie z 15. januára 2007, v ktorom poukázal na to, že vzniesol ešte 26. októbra 2005 námietku zaujatosti voči osobe súdneho exekútora, o ktorej bolo rozhodnuté okresným súdom až 24. novembra 2006, a dražba bola vykonaná na základe úkonov súdneho exekútora vykonaných v čase, keď o námietke jeho zaujatosti ešte nebolo rozhodnuté. Preto považoval sťažovateľ vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti za nezákonné a bolo namieste exekúciu zastaviť.

Okresný súd rozhodol o námietkach sťažovateľa proti udeleniu príklepu uznesením č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 tak, že námietky sťažovateľa zamietol a schválil príklep udelený vydražiteľovi za najvyššie podanie 8 800 000 Sk. Ako vyplýva z doložky o právoplatnosti vyznačenej na tomto uznesení, uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. februára 2007, teda v deň jeho doručenia súdnemu exekútorovi ako vyplýva z doručienky založenej v spise okresného súdu. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že rozhodnutie mu bolo doručené zamestnancom súdneho exekútora 6. marca 2007, pričom už pri jeho prevzatí sťažovateľom bola na uznesení vyznačená doložka o právoplatnosti, ktorá bola na rozhodnutie vyznačená 5. marca 2007.

K uzneseniu č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 bolo vydané 18. apríla 2007 opravné uznesenie č. k. 13 Er 2130/02-259, ktorým okresný súd opravil výrokovú časť uznesenia č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 tak, že vydražiteľia nadobúdajú

vydraženú nehnuteľnosť bez tiarch a vecných bremien. Súdnemu exekútorovi bolo doručené 20. apríla 2007, ako to vyplýva z doručky založenej v spise okresného súdu.

III.

Svoju sťažnosť sťažovateľ odôvodnil tým, že nesúhlasí s právnymi názormi okresného súdu vyjadrenými v odôvodnení napadnutého uznesenia. Podľa názoru sťažovateľa dlh môže splniť nielen dlžník, ale ktokoľvek, kto vyhlási alebo z úkonu koho je zrejmé, že koná v mene dlžníka alebo za neho, splnomocnenie na vykonanie takéhoto úkonu nemusí byť písomné. Súdny exekútor bol povinný vrátiť poverenie na vykonanie exekúcie a upustiť od exekúcie po prijatí úhrady 31. januára 2006, pretože povinný splnil to, čo mu ukladá exekučný titul, a zaplatiť aj trovy exekúcie „*sa vyžadovalo len do novely Exekučného poriadku vykonanej zákonom č. 32/2005 Z. z., to zn. do 31. 8. 2005*“. Exekučným poriadkom (§ 46 ods. 3, § 238 ods. 1, § 60 ods. 1 písm. b) v znení tejto novely sa mal riadiť súd aj súdny exekútor. To, že povinný nepodal návrh na zastavenie exekúcie, neznamená, že okresný súd nebol povinný exekúciu zastaviť, keď zistil, že sú na to splnené podmienky. Pokiaľ okresný súd poukazuje na zásadu hospodárnosti konania, táto nemôže byť uplatňovaná na úkor práv účastníkov a kvalitu rozhodnutia. Uznesenie okresného súdu, ktorým boli zamietnuté námietky sťažovateľa proti príklepu, je v rozpore so skorším uznesením okresného súdu, ktorým zamietol návrh súdneho exekútoru na spojenie vecí. Exekučný súd v ostatných exekučných veciach nikdy neudelil súdnemu exekútorovi súhlas s polovičným najnižším podaním. Námietky povinného voči osobe súdneho exekútoru v zmysle Exekučného poriadku v znení v rozhodnom čase mali odkladný účinok, preto bol súdny exekútor povinný od okamihu doručenia námietok upustiť od vykonávania akýchkoľvek úkonov. Vykonanie spojenej dražby vo viacerých exekučných veciach je na ujmu sťažovateľa i preto, že výtťažok z dražby sa namiesto jednej exekúcie rozdelí v rámci troch exekúcií, navyše v ostatných exekúciách sa zmarila možnosť exekučného súdu rozhodnúť o námietkach sťažovateľa v jeho prospech tým, že súdny exekútor v nich nepožiadala súd o udelenie súhlasu s príklepom. V závere svojej sťažnosti poukázal sťažovateľ i na to, že uznesenie č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 nebolo jednoducho riadne odôvodnené, a jednoducho mu nikdy nebolo doručované súdom, doručené mu bolo iba

zamestnancom súdneho exekútora, aj to už s vyznačenou doložkou o právoplatnosti, v zmysle ktorej nadobudlo právoplatnosť 23. februára 2007. Skutočnosť, že toto nedoručené uznesenie súdu nadobudlo právoplatnosť práve na druhý deň od jeho vydania, nemá oporu v ničom.

V doplnení sťažnosti podaním zo 4. februára 2008 sťažovateľ uviedol, že konanie o zastavenie exekúcie, ktoré inicioval doručením podania okresnému súdu 1. augusta 2006, je relatívne samostatným sporom medzi oprávneným a povinným v rámci exekúcie, ktorého predmetom je zistenie, či existujú dôvody na zastavenie exekúcie. Ak v takom prípade okolnosti vyžadujú vykonať dokazovanie na túto otázku, je okresný súd povinný takéto dokazovanie vykonať, prípadne nariadiť za týmto účelom pojednávanie. Takouto otázkou bola i otázka, či dlh sťažovateľa zanikol splnením a v akom rozsahu. Ak okresný súd takto nepostupoval, odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že ak povinný má dostatok iného majetku, z ktorého by bolo možné pohľadávku oprávneného uspokojiť, nemožno vykonať exekúciu predajom nehnuteľnosti. To, či sťažovateľ mal dostatok takéhoto majetku, okresný súd neskúmal. V tejto súvislosti poukázal sťažovateľ na ustanovenie § 61b Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu možno vykonať len v rozsahu pohľadávky vyplývajúcej z exekučného titulu, jej príslušenstva a trov exekúcie (§ 57 ods. 3). To neplatí, ak sa exekúcia vykonáva predajom hnutelnej veci, ktorá sa nedá rozdeliť, alebo predajom nehnuteľnosti a povinný nemá dostatok iného majetku, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku oprávneného.

Okresný súd nezohľadnil pri svojom rozhodovaní ani tú skutočnosť, že súdny exekútor je povinný dodržať prípustný rozsah exekúcie, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný, keďže súdny exekútor nerešpektoval uznesenie okresného súdu, ktorým tento zamietol návrh súdneho exekútora na spojenie troch exekučných vecí a vykonal dražbu vo všetkých troch exekučných veciach. Okresný súd nerozhodol o zastavení exekúcie, a to ani len čiastočne, hoci rozhodnúť mal a súdny exekútor vykonal exekúciu nad prípustný rozsah pohľadávky v predmetnej exekučnej veci vedenej pod sp. zn. EX 150/02. Otázkou

prípustnosti rozsahu exekúcie je povinný exekučný súd zaoberať sa i pri rozhodovaní o námietkach proti príklepu.

Sťažovateľ v podaní zo 6. marca 2008 uviedol, že netrvá na tom, aby sa pred ústavným súdom vykonalo ústne pojednávanie.

Okresný súd doručil 25. marca 2008 ústavnému súdu vyjadrenie k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 1622/08 z 20. marca 2008, v ktorom uviedol, že uznesenie okresného súdu č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007, ktorým okresný súd zamietol námietky povinného proti udeleniu príklepu z 29. decembra 2006 a schválil príklep v prospech v uznesení uvedených vydražiteľov v spojení s opravným uznesením č. k. 13 Er 2130/02-259 z 18. apríla 2007, ktorým opravil výrokovú časť uznesenia č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 tak, že vydražitelia nadobúdajú vydraženú nehnuteľnosť bez tiarch a vecných bremien, považuje okresný súd za vydané v súlade so zákonom a na základe správne zisteného skutkového stavu. Poukázal na to, že dôvody, pre ktoré boli zamietnuté námietky sťažovateľa proti a bol schválený príklep, vyplývajú z odôvodnenia napadnutého uznesenia a na tieto okresný súd v celom rozsahu poukázal. Preto okresný súd považuje sťažnosť za neopodstatnenú. Zároveň okresný súd uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

IV.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 46 ods. 3 prvej a druhej vety zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení pred 1. septembrom 2005 (ďalej len „Exekučný poriadok“) a s použitím ustanovení § 238 Exekučného poriadku exekútor upustí od vykonania exekúcie, ak povinný splnil, čo mu ukladá rozhodnutie. Exekútor upustí od vykonávania exekúcie aj v prípade, ak povinný plnil čiastočne a oprávnený s upustením od vykonávania exekúcie súhlasí.

Podľa § 57 ods. 1 písm. f) a g) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak (...)
f) po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané,
g) exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať (...).

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Podľa § 57 ods. 3 Exekučného poriadku ak sa exekúcie týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti alebo ak sa exekúcia vykonala v širšom rozsahu, než stačí na uspokojenie oprávneného, exekúcia sa zastaví len čiastočne.

Podľa § 61b Exekučného poriadku exekúciu možno vykonať len v rozsahu pohľadávky vyplývajúcej z exekučného titulu, jej príslušenstva a trov exekúcie (§ 57 ods. 3); to neplatí, ak sa exekúcia vykonáva predajom hnutelnej veci, ktorá sa nedá rozdeliť, alebo predajom nehnuteľnosti a povinný nemá dostatok iného majetku, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku oprávneného.

Podľa § 147 ods. 1 Exekučného poriadku dražiteľa, oprávnený, povinný, zástupcovia obce a okresného úradu (§ 137 ods. 2), ak sú prítomní na dražbe, môžu vzniesť u exekútora námietky proti udeleniu príklepu. Okrem toho môže do troch dní odo dňa dražby vzniesť námietky každý, komu v rozpore s ustanovením § 141 ods. 2 nebola doručená dražobná vyhláška, a preto nebol na dražbe prítomný.

Podľa § 148 ods. 1 Exekučného poriadku udelenie príklepu podlieha schváleniu súdom (§ 45).

Sťažovateľ v námietkach podaných proti udeleniu príklepu z 29. decembra 2006 uviedol, že jeho manželka uhradila súdnemu exekútorovi čiastku 165 449 Sk, a to 31. januára 2006, súdny exekútor bol preto podľa názoru sťažovateľa povinný upustiť od vykonania exekúcie aj napriek tomu, že mu neboli uhradené trovy exekúcie. Ďalej v námietkach tvrdil, že zníženie vyvolávacej ceny na dražbe na polovicu súdnym exekútorom nemalo oporu v súhlase súdu, a poukázal i na to, že súdny exekútor vykonal spoločnú dražbu v troch exekučných konaniach, hoci okresný súd návrh na spojenie vecí zamietol.

Okresný súd rozhodol o námietkach sťažovateľa proti udeleniu príklepu uznesením č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 tak, že námietky sťažovateľa zamietol a schválil príklep udelený vydražiteľovi za najvyššie podanie 8 800 000 Sk. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd k námietkam sťažovateľa uviedol:

„... skutočne je pravdou, že manželka povinného v prospech súdneho exekútora v tento deň uhradila to, čo povinnému ukladal exekučný titul (t. j. sumu 165 449,- Sk). Tu je nutné uviesť, že v zmysle § 559 dlh musí byť splnený riadne a včas, vyžaduje sa splnenie dlhu dlžníkom, plnenie inou osobou je možné iba v osobitných prípadoch. Pôjde tu o splnenie dlhu substitútom, ku konaniu ktorého však substitút potrebuje splnomocnenie, ktorého existenciu nielenže povinný nepreukázal, ale ani nikdy netvrdil, že by manželku k takému úkonu splnomocnil, pretože opakovane uvádzal, že dlh uhradila manželka za neho a nie to, že by ho uhradil on prostredníctvom inej osoby. Manželka povinného nemohla účinne dlh za povinného uhradiť ani s ohľadom na § 145 OZ, bez ohľadu na to, či by išlo

o medzi manželmi bežnú vec alebo nie (nepochybne by však s ohľadom na súdnu prax i judikatúru o vec bežnú nešlo), pretože manželka povinného nie je účastníkom konania, exekučný poriadok pozná iba splnenie vymáhanej povinnosti povinným, nie tretou osobou, práve vymoženie pohľadávky od povinného je základom exekučného konania a dôvodom, pre ktorý exekúcia začala a preto je súd názoru, že dlh v rámci exekúcie môže uhradiť dobrovoľne len povinný.

... je nutné konštatovať, že dosiaľ nedošlo ani len k čiastočnému splneniu pohľadávky oprávneného, nieto ešte k splneniu nároku súdneho exekútora na náhradu jeho trov, preto tu nielenže v žiadnom prípade nebol dôvod na to, aby súdny exekútor upustil od vykonania exekúcie (tento dôvod by tu nebol ani vtedy, ak by súd na plnenie manželky povinného prihliadal, pretože by stále zostali neuhradené trovy exekúcie a v takom prípade súdny exekútor nemá dôvod od exekúcie upustiť), ale nie je ani dôvod na zastavenie exekúcie bez návrhu (§ 58 ods. 1 ExP) ..., ako to navrhol povinný (výslovne uviedol ..., že nenavrhuje zastavenie exekúcie) a pretože ... nebol podaný žiadny návrh na zastavenie exekúcie, súd o jej zastavení nemal dôvod rozhodovať.“

Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, v zmysle ktorého bola vykonaná dražba pre uspokojenie pohľadávok v troch exekučných veciach napriek tomu, že návrh na ich spojenie okresný súd zamietol, okresný súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že v rámci ostatných exekučných konaní vedených proti sťažovateľovi ako povinnému „boli preukázateľne vykonané všetky potrebné úkony k predaju rovnakej nehnuteľnosti, aká je i predmetom tohto príklepu ..., čo by značilo, že i v prípade neschválenia príklepu v tejto exekučnej veci ... z dôvodu, že by bol dôvod na zastavenie exekúcie už pred vykonaním dražby, by k predaju tejto nehnuteľností došlo a to v rámci niektorej z ďalších exekúcií, preto podľa názoru súdu by neschválenie príklepu len z tohto dôvodu bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, pretože by ani neskôr nedošlo k inému výsledku dražby nehnuteľnosti, iba k oddialeniu jej predaja a navýšeniu nákladov s tým spojených, čo by viedlo k neefektívnosti exekúcie a oddaľovaniu uspokojenia nárokov oprávnených osôb“.

V závere svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že súdny exekútor vykonal exekúciu v súlade so zákonom, a preto boli naplnené všetky podmienky na schválenie príklepu, ktorý na dražbe 29. decembra 2006 udelil, a preto súd jeho príklep schválil.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 *mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah zaoberal sa ústavný súd posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia z uvedených hľadísk.

Sťažovateľ sťažnosťou napadol iba uznesenie okresného súdu č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007. Porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy videl v tom, že týmto uznesením došlo k porušeniu označeného práva z týchto dôvodov:

V prvom rade sťažovateľ tvrdil, že jeho základné právo na súdnu ochranu bolo porušené tým, že súdny exekútor mal vykonať dražbu v troch spojených exekučných konaniach, hoci návrhu súdneho exekútora na spojenie exekučných vecí okresný súd

nevyhovelo, a to uznesením č. k. 13 Er 2130/2002-145 z 24. novembra 2006. To, že súdny exekútor vykonal dražbu v spojenom konaní, vyplýva podľa názoru sťažovateľa z toho, že vo vyhláske o dražbe z 29. novembra 2006 je uvedené, že dražba sa vykoná pre potreby konaní sp. zn. EX 150/02, EX 47/05 a EX 147/06.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že bez ohľadu na to, ako súdny exekútor označil účel vykonania dražby, teda to, pre potreby ktorých exekučných konaní sa dražba vykoná, s ohľadom na obsah uznesenia č. k. 13 Er 2130/2002-145 z 24. novembra 2006, je zrejmé, že dražba bola vykonaná v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 150/02.

Sťažovateľ odvodil porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu uznesením č. k. 13 Er 2130/2002-145 z 24. novembra 2006 však najmä tým, že v situácii, keď jeho manželka uhradila za neho súdnemu exekútorovi čiastku 165 449 Sk, a to 31. januára 2006, splnil si tým všetky povinnosti vyplývajúce pre neho z exekučného titulu, na základe ktorého sa viedla exekúcia pod sp. zn. 13 Er 2130/2002, z tohto dôvodu mal exekútor upustiť od vykonávania exekúcie s poukazom na § 46 ods. 3 Exekučného poriadku a v dôsledku toho, že sťažovateľ túto skutočnosť oznámil podaním doručeným okresnému súdu 1. augusta 2006 aj exekučnému súdu, mal exekučný súd exekúciu zastaviť ako celok podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku alebo aspoň čiastočne podľa § 57 ods. 3 Exekučného poriadku, avšak exekučný súd ostal pasívny, čím dopustil pokračovanie v exekúcii a vykonanie dražby.

Ako je zrejmé zo sťažnosti, najmä z jej petitu, sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom napadol iba uznesenie okresného súdu č. k. 13 Er 2130/2002-145 z 24. novembra 2006, ktorým bol schválený príklep a zamietnuté námietky sťažovateľa proti jeho udeleniu, a iba vo vzťahu k tomuto uzneseniu tvrdil, že jeho vydaním došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu. Preto sa ústavný súd nemohol zaoberať tvrdeniami sťažovateľa, ktorými namietal porušenie svojho základného práva iným postupom okresného súdu v exekučnom konaní v čase pred vydaním napadnutého rozhodnutia, resp. jeho nečinnosťou, pokiaľ ide o rozhodovanie o prípadnom zastavení exekúcie. Nebolo však

sporným, že sťažovateľ neuhradil celú vymáhanú sumu, ktorej súčasťou boli aj trovy konania.

Sťažovateľ poukázal i na to, že v zmysle § 61b Exekučného poriadku exekúciu možno vykonať len v rozsahu pohľadávky vyplývajúcej z exekučného titulu, jej príslušenstva a trov exekúcie (§ 57 ods. 3), pričom vo vzťahu k tomuto ustanoveniu, pokiaľ v jeho zmysle „*to neplatí, ak sa exekúcia vykonáva predajom nehnuteľnosti a povinný nemá dostatok iného majetku, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku oprávneného*“, sťažovateľ poukázal na to, že súdny exekútor bol povinný skúmať, či sťažovateľ nedisponuje dostatkom iného majetku, z ktorého by bolo možné uspokojiť v čase dražby neuhradené trovy exekúcie, čo exekútor neurobil a postihol tak majetok nad prípustný rozsah.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že z podania sťažovateľa z 1. augusta 2006, ktorým oznamuje exekučnému súdu vykonanie úhrady 165 449 Sk, a to 31. januára 2006 manželkou sťažovateľa, nevyplýva, či sťažovateľ disponuje dostatkom iného majetku na uspokojenie zostávajúcej časti predmetu exekučného konania. Pre opodstatnenosť záveru sťažovateľa o tom, že disponuje dostatkom takého exekúciou postihnutelného majetku, ktorej následkom má byť postihnutie jeho majetku nad prípustný rozsah, niet v spise žiadneho dôkazu produkovaného sťažovateľom, či zabezpečeným inak. Za tejto situácie nebolo v exekučnom konaní preukázané, že sťažovateľ dostatkom iného majetku disponoval, a preto nebola preukázaná ani opodstatnenosť námietky sťažovateľa, podľa ktorej vykonaním dražby nehnuteľnosti za týchto okolností bol sťažovateľ postihnutý na majetku vo výške rozsahu, ako to stačilo na uspokojenie pohľadávky vymáhanej súdnym exekútorom.

Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že otázka spôsobu rozdelenia výťažku z dražby nehnuteľnosti je predmetom samostatného rozhodovania súdneho exekútora a exekučného súdu (§ 154 a nasl. Exekučného poriadku), a preto otázku, či a v akom rozsahu budú z výťažku dražby uspokojení aj veritelia sťažovateľa v ostatných exekučných konaniach vedených proti nemu, na ktoré sťažovateľ poukazuje, nepatrí riešiť ústavnému súdu.

Pokiaľ sťažovateľ poukazoval vo svojej sťažnosti i na to, že uznesenie č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 mu nebolo doručené súdom, ale zamestnancom súdneho exekútora, a to už s vyznačenou doložkou o jeho právoplatnosti, ústavný súd je toho názoru, že takýto postup je v súlade s § 148 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého *„právoplatné rozhodnutie súdu o príklepe doručí exekútor oprávnenému, povinnému, vydražiteľovi, tým, ktorí vzniesli proti udeleniu príklepu námietky (§ 147)“*.

Ústavný súd preto nezistil, že by uznesenie okresného súdu č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007 bolo nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy. Okresný súd sa vysporiadal s významnými argumentmi sťažovateľa obsiahnutými v jeho námietkach proti príklepu a aj v jeho skorších podaniach a právo sťažovateľa na súdnu ochranu neporušil ani výrokom o schválení príklepu uznesenia okresného súdu č. k. 13 Er 2130/02-240 z 22. februára 2007.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2008